

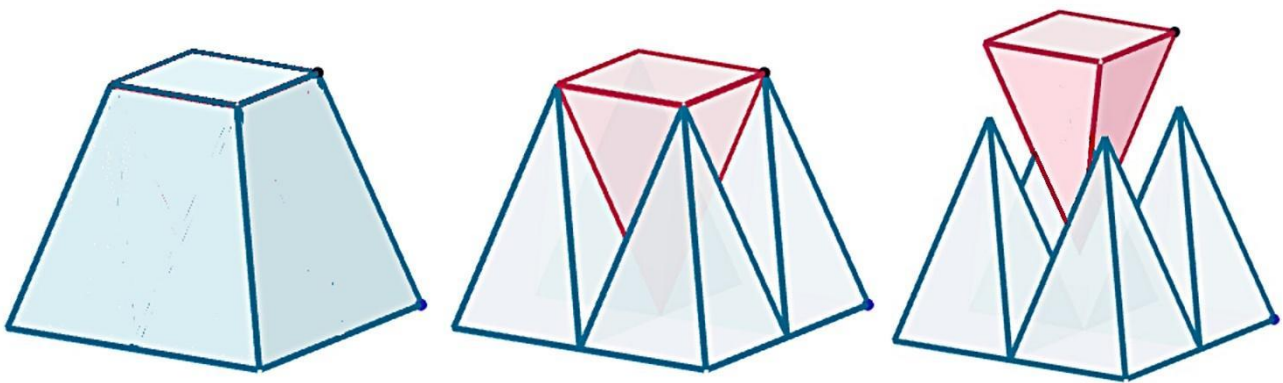
Dimensio PULMASIVUT

dimensiolehti.fi

Katkaistun kartion jako

Laatinut Hannu Korhonen

Suoran katkaistun neliöpohjaisen kartion korkeus on h , suuremman pohjan sivu s ja pienemmän pohjan sivu $s - 1$, missä $s = 2, 3, 4, \dots$. Jaetaan kumpikin pohja yksikköneliöiksi ja piirretään kukin yksikköneliö pohjana suora kartio, jonka korkeus on h . Jos käytössäsi on jokin sopiva palikkasarja, niin ryhdy tutustumaan tilanteeseen rakentelemalla muutamia kartioita ennen kuin siirryt tehtäviin.

Tehtäviä:

1. Kuvassa katkaistun kartion suuremman pohjan sivu on kaksi. Silloin pieniä kartioita on yhteensä viisi. Kuinka monta pientä kartiota on, kun katkaistun kartion suuremman pohjan sivu on 3 tai 4? Käytä rakennuspalikoita tai keksi jokin muu malli kartioiden lukumäärän selvittämiseksi.
2. Keksi sääntö pikkukartioiden määrän laskemiseksi. Ilmoita sääntösi lausekkeena $s:n$ avulla.
3. Mikä on pienen kartion tilavuus, kun $h = 2$? Entä katkaistun kartion tilavuus, kun $s = h = 2$?
4. Kuinka suuri on kuvan mukaisen viiden pienen kartion yhteenlasketun tilavuuden suhde katkaistun kartion tilavuuteen?
5. Miten suhdeluku riippuu katkaistun kartion korkeudesta?
6. Kirjoita lauseke pienen kartion tilavuudelle $h:n$ lausekkeena.
7. Kirjoita lauseke katkaistun kartion tilavuudelle $s:n$ ja $h:n$ funktiona.
8. Mitä lukua pikkukartioiden tilavuuksien summan ja katkaistun kartion tilavuuden suhde lähestyy, kun s kasvaa rajatta?